

Kiadja: Országos Meteorológiai Szolgálat
Időpont: 2012. november 20.

A WMO rendkívüli kongresszusa elfogadta az éghajlati szolgáltatásokkal kapcsolatos végrehajtási tervét

Miközben az Amerikában pusztító Sandy hurrikán a természet erejére hívta fel a figyelmünket, az ENSZ szakosított intézménye, a Meteorológiai Világszervezet (WMO) október 29–31-én Genfben tartott rendkívüli kongresszusán a világ országainak kormányai elfogadták azt a cselekvési tervet, melynek célja az időjárási és éghajlati katasztrófákra való felkészülést segítő éghajlati szolgáltatások fejlesztése és bővítése.

A WMO történetének első rendkívüli kongresszusán 129 tagország és 10 nemzetközi szervezet (köztük az Egészségügyi Világszervezet, az Élelmezésügyi és Mezőgazdasági Világszervezet) összesen mintegy 600 képviselője vett részt. A kongresszust egy kétnapos rendezvény előzte meg, mely lehetőséget adott az éghajlati szolgáltatók és a felhasználók közötti párbeszédre.

A klímaváltozás a világ számos részén az időjárási és éghajlati szélsőségek (súlyos aszályok, hőhullámok, heves esőzések, komoly árvizek) gyakoribbá válásához vezet. *Michel Jarraud*, a WMO főtitkára felhívta kiemelte, hogy a jól szervezett éghajlati szolgáltatások segítséget jelentenek a katasztrófák kockázatainak csökkentésében – többmilliárd ember életét befolyásolva ezzel. Jelenleg mintegy 70-re tehető azon országok száma, ahol hiányosak vagy egyáltalán nem léteznek éghajlati szolgáltatások.

Mamadou Lamine Bah, a guineai Nemzeti Meteorológiai Szolgálat igazgatója és a WMO Afrikai Regionális Szervezetének elnöke a Sandy hurrikán kapcsán ugyanakkor arra is rámutatott, hogy a természeti katasztrófák a fejlődő és fejlett országokban egyaránt súlyos károkat okozhatnak. Ezért közös érdek egy, a veszélyek kockázatait csökkentő globális éghajlati szolgáltatási keretrendszer (Global Framework for Climate Services – GFCS) kialakítása.

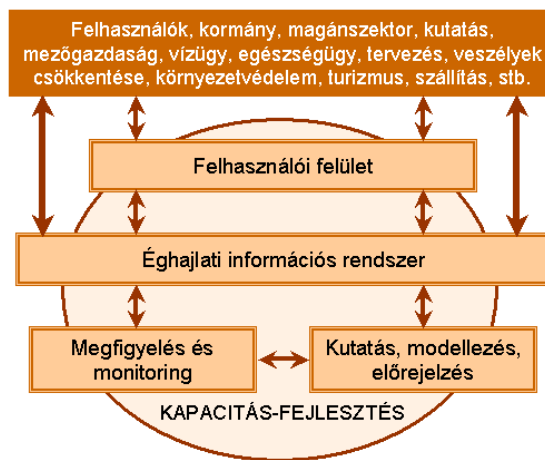
A keretrendszer célja kapcsolatot és párbeszédet teremteni az éghajlati szolgáltatást nyújtók, a kutatók és a felhasználók között annak érdekében, hogy a meteorológiai szolgáltatások valódi igényeket elégítsenek ki a felhasználók számára adekvát módon. A cselekvési tervben az egészséggel, a vízgazdálkodással, a mezőgazdasággal és az élelmezésbiztonsággal kapcsolatos szolgáltatások fejlesztése élvez prioritást, s olyan, sok helyen már működő szolgáltatásokra építenek majd, mint a szezonális és az árvízi előrejelzések, az El Nino vagy az aszály monitoringja.

A Kongresszus határozott a végrehajtáshoz szükséges költségvetésről is, aminek a legfontosabb forrását a tagországok önkéntes felajánlásai fogják jelenteni. A végrehajtással kapcsolatos feladatokat egy Kormányközi Testület látja majd el, amelybe a tagországok önkéntesen delegálhatnak képviselőket, és amely munkáját a WMO kongresszusnak alárendelve végzi. A testület alapvető feladata az éghajlati szolgáltatások globális és regionális szintű koordinációja lesz.

Az éghajlati szolgáltatások globális keretrendszerének végrehajtását a következő területeken kell megszervezni:

- Felhasználói felület: a szolgáltatást nyújtók és a felhasználók közötti kapcsolatot megteremtő fórum létrehozása;
- Éghajlati szolgáltatások információs rendszere;
- Megfigyelés és monitoring;
- Kutatás, modellezés és előrejelzés;
- Kapacitás-fejlesztés: a szükséges jogszabályi, intézményi és infrastrukturális háttér megteremtése.

Az éghajlati szolgáltatások globális keretrendszerével kapcsolatos végrehajtási terv elfogadása a klímaváltozás hazai hatásaira való felkészülésnek is új lendületet adhat, ugyanis segítségével kijelölhető a követendő irányvonal a jelenleg túlságosan szerteágazó magyarországi törekvések között. Az elmúlt években a hazai adaptációs vizsgálatok többsége a minden eshetőségre való felkészülés elve alapján javasolt alkalmazkodási lépéseket, ez a stratégia azonban a költségessége miatt hosszú távon nem fenntartható. A jelenlegi kutatások és adatsorok elaprózottsága nem teszi lehetővé az összehangolt, de mégis hely-specifikus klímadaptációs intézkedések elindítását, ezek hiányában pedig egyes térségek versenyképessége néhány ágazatban erősen csökkenhet, így a területi és társadalmi egyenlőtlenségek az éghajlatváltozás hatására tovább mélyülhetnek.

Egy célirányosabb alkalmazkodási stratégia kialakításához elkerülhetetlen, hogy a jövőben minden hazai éghajlati hatásvizsgálat számszerű eredményeken alapuló, területi éghajlati sérülékenység-vizsgálatokra támaszkodjon. Ennek szakmai háttérét egy olyan részletes adatbázis biztosíthatja, amely alkalmas a klímaváltozás hatásainak elemzésére és bemutatására. A rendszer megkerülhetetlen információforrás lenne mind az alkalmazott kutatási szektor számára, mind pedig a klímaváltozáshoz köthető kockázatkezeléssel kapcsolatos döntéshozatalban, továbbá naprakész információkkal szolgálna a lakosság számára is.

A rendkívüli kongresszus összehívása az éghajlati szolgáltatások globális keretrendszerével kapcsolatban, valamint az ezzel egy időben romboló Sandy hurrikán előrejelzési hiányosságai azt is nyilvánvalóvá tették, hogy a katasztrófát okozó időjárási eseményekre való felkészüléshez nemcsak globálisan, de hazánkban is elengedhetetlen egy olyan előrejelző rendszer kialakítása, ami a legfejlettebb modelleken és technológiákon alapul.

További információ a WMO honlapján: www.wmo.int